

Posudek rigorózní práce

Název práce: Československý (český) rozhlas a kulturní inovace

Autor práce: Mgr. Lenka Trubačová

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra teorie kultury

Oponent práce: Mgr. Vít Šisler, Ph.D.

Předložená rigorózní práce „Československý (český) rozhlas a kulturní inovace“ má 117 tiskových stran textu a je členěná do 4 kapitol. Použitá literatura zahrnuje dostatečný počet titulů vztahujících se k danému tématu, včetně ročenek Českého rozhlasu a výzkumných studií. Předložená rigorózní práce vychází z předchozí diplomové práce autorky „Vývoj rozhlasového vysílání jako kulturní změna“, je nicméně oproti předchozí práci rozšířena a zaměřena pouze na analýzu rozhlasového vysílání v Československu a České republice. Z formálního hlediska práce splňuje kritéria kladená na rigorózní práci a je způsobilá k ústní obhajobě.

Autorka rigorózní práci pojala jako kulturologickou studii vývoje českého a československého rozhlasu v letech 1923 - 1999. V souladu s tímto pojetím pak autorka vývoj rozhlasu interpretuje jako proces kulturní změny, přičemž za hlavní cíl práce si vytkla postihnout šíření inovace rozhlasového vysílání a fáze této kulturní změny.

Práce má dvě základní části: a) teoretický úvod, který vymezuje danou problematiku a popisuje vývoj rozhlasu v Československu a v České republice a b) empirickou část, ve které se autorka věnuje sekundární a historické analýze údajů o rozhlase a provádí kulturologickou interpretaci výsledků. V závěru práce pak autorka shrnuje význam kulturní inovace pro vývoj československého a českého rozhlasu a popisuje změnu jeho funkcí.

Hlavním kladem práce je její empirická část, ve které autorka na základě rozsáhlého souboru dat (statistické ročenky, záznamy o sčítání lidu, data o poslechovosti) metodou sekundární analýzy zkoumá proměny československého a českého rozhlasu. Empirická část má také poměrně jednoznačně definované výzkumné hypotézy, které autorka na základě výsledků analýzy v závěru ověřuje.

Nicméně, předložená práce trpí několika nedostatky. Teoretická část je převážně deskriptivní a vesměs nejde za hranice pouhého popisu zmiňovaných teorií. Prameny, ze kterých autorka čerpá, tvoří základní práce o dané problematice, zejména publikace českých autorů, případně česky dostupné překlady kanonických děl. V seznamu literatury citelně chybí relevantní cizojazyčné publikace shrnující současný stav bádání na poli mediálních a kulturních studií. Díky tomu teoretická část práce do značné míry opomíjí probíhající kritickou reflexi předkládaných teorií. Zejména patrné je to u konceptu „globální vesnice“ Marshalla McLuhana, zkoumání vývoje médií a kulturních změn v neevropských společnostech a dále pak celkově u popisu problematiky nových médií.

Empirická část práce je naproti tomu výrazně lépe zpracovaná a tvoří stěžejní část práce. I tato část by si nicméně zasloužila lepší formulaci výzkumných hypotéz, které jsou, zejména v případě hypotéz č. 1 a 2, velmi obecné a do určité míry tak problematizují vědecký přínos celé práce. Dále, při čtení práce se dále nabízí otázka, proč se autorka zaměřila pouze na sekundární a historickou analýzu a nepokusila se ji doplnit např. metodami kvalitativního výzkumu, kde bychom mohli očekávat hlubší vhled do procesů kulturní změny?

K obhajobě proto doporučuji autorce sumarizovat klíčový přínos předkládané rigorózní práce, zejména ve světle probíhajícího mezinárodního výzkumu. V čem je práce jedinečná a jaké nové poznatky na poli mediálních a kulturních studií přináší? V čem spočívá základní přínos interpretace vývoje československého a českého rozhlasu jako procesu kulturní změny? Dále bych autorce doporučil vyjádřit se alespoň stručně k zmiňovaným nedostatkům teoretické části práce, případně nastínit, jakým směrem by se mohlo ubírat hypotetické doplnění této části práce, jakož i sumarizovat důvody pro zvolenou metodu výzkumu.

Přes výše uvedené doporučuji rigorózní práci k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby, zejména v případě úspěšného zodpovězení výše uvedených otázek, doporučuji, aby byl autorce udělen titul PhDr.

V Praze dne 19.4.2012

Mgr. Vít Šisler, Ph.D.